

Uchwała z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 113/06

Sędzia SN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

Sędzia SN Hubert Wrzeszcz

Sędzia SN Kazimierz Zawada

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku "D.R.", sp. z o.o. w K. o wpis wzmianki do Krajowego Rejestru Sądowego, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 15 grudnia 2006 r. zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2006 r.:

"Czy niezamieszczenie na elektronicznym potwierdzeniu przelewu opłaty sądowej informacji i podpisu wnioskodawcy wymaganych przepisem § 3 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27 poz. 199), jest podstawą do zwrotu wniosku w oparciu o przepis art. 19 ust. 2 i 3 ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 Nr 17 poz. 209 ze zm.)?"

podjął uchwałę:

Niezamieszczenie na wydruku potwierdzającym uiszczenie w formie bezgotówkowej opłaty sądowej od wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego informacji potwierdzonej własnoręcznym podpisem, wymaganej stosownie do § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199) może uzasadniać zwrot wniosku na podstawie art. 19 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 ze zm.) tylko wtedy, gdy potwierdzenie uiszczenia opłaty nie zawiera wystarczających danych pozwalających na przyjęcie, że opłata została uiszczona.

Uzasadnienie

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „D.R.” w K. złożyła sprawozdanie finansowe za 2005 r. i wniosła o wpisanie w rejestrze prowadzonym dla tej spółki przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia o numerze KRS (...) wzmianki o jego złożeniu. Jako dowód wniesienia należnej opłaty sądowej dołączyła do wniosku elektroniczny wydruk potwierdzenia przelewu przez bank kwoty 290 zł, na którym jako odbiorcę wskazano Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, jako zleceniodawcę wymieniono „D.R.”, spółka z o.o. w K., a w rubryce „tytułem” podano: „Opł. sądowa za bilans – 40 zł, opł. za ogłoszenie w MSiG – 250 zł KRS nr (...)”. Przewodniczący w Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie uznał, że dowód wniesienia opłaty nie zawiera przewidzianej w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199) informacji, potwierdzonej własnoręcznym podpisem, że figurująca na nim kwota stanowi opłatę za wnoszone pismo, co oznacza niewłaściwe jego opłacenie i zarządził zwrot wniosku. Rozpoznając zażalenie wnioskodawcy na to zarządzenie Sąd Okręgowy w Krakowie powziął poważne wątpliwości, które ujął w zagadnieniu prawnym przytoczonym na wstępie przedstawionym do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 ze zm. – dalej: „u.K.Rej.S.”) nakłada na osobę składającą wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego obowiązek uiszczenia bez wezwania opłaty sądowej od tego wniosku, a jeżeli wpis podlega ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym – również opłaty za ogłoszenie. Konsekwencją naruszenia tego obowiązku jest zwrot wniosku bez wzywania do uzupełnienia jego braków (art. 19 ust. 3 u.K.Rej.S.). Ustawa nie nakłada natomiast na wnioskodawcę, jak np. czyni to art. 527 § 1 k.p.k. w odniesieniu do opłaty sądowej od kasacji w sprawach karnych lub art. 621 § 1 k.p.k. w odniesieniu do zryczałtowanej równowartości wydatków w sprawach z oskarżenia prywatnego, obowiązku wykazania uiszczenia opłaty przez dołączenie do wniosku dowodu jej uiszczenia ani nie określa obowiązku sporządzenia tego dowodu w określonej formie i o określonej treści.

Nie można też uznać, że obowiązek taki nakłada rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199 – dalej: „rozporządzenie”), wydane bowiem ono zostało na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), upoważniającego do określenia w drodze rozporządzenia jedynie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych. Realizując to upoważnienie, w § 1 ust. 1 rozporządzenia postanowiono, że opłaty sądowe w sprawach cywilnych uiszcza się w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący dochodów właściwego sądu albo w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kasie sądu lub w formie znaków o odpowiedniej wartości, wykonanych według ustalonego wzoru, przy czym w § 6-8 bliżej opisano sposób uiszczania opłaty sądowej w tej formie.

Określenie w § 3 rozporządzenia czynności osoby wnoszącej opłatę na rachunek bieżący dochodów właściwego sądu po uiszczeniu opłaty należy traktować jako zalecenie dokonania takich czynności, mające na celu ułatwienie sądowi przyporządkowania danej opłaty pismu, od którego opłata została wniesiona, i przyspieszenie postępowania zmierzającego do nadania pismu biegu. Zachowanie się wnoszącego opłatę w sposób wskazany w tym przepisie pozwala mu na uniknięcie ryzyka zwrotu pisma, mimo uiszczenia – w formie bezgotówkowej na rachunek właściwego sądu – należnej opłaty od tego pisma. Uznanie, że § 3

rozporządzenia kreuje obowiązki wnoszącego opłatę w zakresie wykazania jej uiszczenia, oznaczałoby iż przepis ten wydany został z przekroczeniem ustawowego upoważnienia (art. 92 ust. 1 Konstytucji). Samoistny obowiązek procesowy mógłby zostać nałożony na uczestnika postępowania cywilnego tylko bezpośrednio przez ustawę. Wykładnia przepisów rozporządzenia w duchu ich zgodności z Konstytucją sprzeciwia się zatem postrzeganiu w regulacji zawartej w § 3 rozporządzenia obowiązków wnoszącego opłatę, których skutkiem niewykonania jest zwrot wniosku.

Zwrot wniosku na podstawie art. 19 ust. 3 w związku z ust. 2 u.K.Rej.S. może nastąpić jedynie w razie braku uiszczenia opłaty sądowej od wniosku. Jeżeli do wniosku dołączony został dowód potwierdzający dokonanie operacji bankowej wniesienia opłaty w formie bezgotówkowej (wydruk dokonania czynności w formie elektronicznej – art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), zwrot wniosku może zatem nastąpić tylko wówczas, gdy dowód ten nie zawiera wystarczających danych pozwalających na przyjęcie, że opłata od wniosku została uiszczona, tj. że dotyczy tego wniosku, że wniesiona została na rachunek bieżący dochodów właściwego sądu i że wysokość jej odpowiada wysokości, w której powinna być uiszczona.

Z tych względów Sąd Najwyższy podjął uchwałę, jak wyżej.

